

La figura de l'espectador segons Christian Ruby

Published by [Interacció](#) [1] on 18/10/2013 - 12:47 | Last modification: 05/02/2026 - 14:01

Presentem dues obres de [Christian Ruby](#) [2] que analitzen en profunditat la figura de l'espectador tant des d'una perspectiva històrica com actual. La primera, «La figure du spectateur. Éléments d'histoire culturelle européenne» fa un repàs a l'evolució de la noció d'espectador des del segle XVIII fins a l'actualitat. La segona, «L'Archipel des spectateurs» reflexiona sobre què significa ser espectador avui en dia. Reflecteix els debats que es produeixen al voltant d'aquesta figura desprestigiada i diluïda, segons alguns teòrics com Alain Finkielkraut i Régis Debray, per la influència de les indústries i el consum cultural i per les noves pràctiques artístiques contemporànies, i defensada per d'altres com Jacques Rancière que consideren que el caràcter d'espectador encara pot atorgar un gran poder emancipador a la ciutadania.

Així, a «[La figure du spectateur. Éléments d'histoire culturelle](#) [3] européenne» Ruby analitza en profunditat els models d'espectadors que s'han donat al llarg dels últims tres segles. Elabora una història cultural i filosòfica de l'espectador des del segle XVIII fins a l'actualitat. Un exercici necessari, segons l'autor, per poder analitzar, comprendre i valorar els espectadors actuals. Analitza la influència de filòsofs, pensadors, teòrics i polítics europeus com David Hume, Denis Diderot, Immanuel Kant, Jean-Jacques Rousseau, Friedrich Von Schiller, André Malraux, Charles Baudelaire, Maurice Merleau-Ponty, Clément Greenberg o Théodore W. Adorno en la conformació i legitimació d'uns canons que han determinat unes actituds desitjables de l'espectador davant obres o representacions culturals o artístiques que ells mateixos han convingut anomenar art. Explora també la manera en què alguns d'aquests filòsofs i pensadors han desestructurat aquesta figura en funció d'uns idearis establerts per l'art de les avantguardes. Analitza també la figura de l'espectador modern i en arribar als nostres dies, l'autor reflexiona sobre la manera en què l'espectador actual es pot situar filosòficament respecte a aquests models del passat i com l'art contemporani d'una banda, i les indústries i el consum cultural, de l'altre, alteren i dilueixen aquestes figures clàssiques i modernes d'espectador.

A «[L'Archipel des spectateurs](#) [4]» Ruby es basa en el treball historiogràfic realitzat en obres anteriors i fa un diagnòstic de la realitat actual dels espectadors i dels debats que envolten aquesta figura. Analitza els tipus d'espectadors que conviuen avui en dia i com es veuen influïts per les indústries de la cultura i la comunicació, les noves tecnologies, el consum cultural i per un art contemporani que modifica, altera i dilueix la noció tradicional d'espectador. Argumenta que mentre alguns pensadors i col·lectius artístics es mostren inquiets per la figura emergent de l'espectador consumidor i veuen necessari recuperar la noció de 'bon espectador', d'altres defensen que els espectadors encara són éssers actius, amb criteri i capaçs de desenvolupar processos d'emancipació i creixement.

Ruby afirma que ningú neix espectador sinó que s'hi transforma a partir de les obres i manifestacions culturals que observa i assimila i a partir dels seus aprenentatges i experiències vitals. Considera que per esdevenir espectador no és un do diví o natural sinó que requereix d'un procés formatiu. I que aquesta formació es pot realitzar des de moltes perspectives, criteris estètics i històries del sensible divergents i fins i tot contradictòries, que es poden veure transformades tant pels espectadors com per les obres d'art. És a dir, que cada espectador segueix una trajectòria a partir de la qual configura els seus gustos i troba els canals per compartir-los amb d'altres persones. Cada persona pot articular i configurar el seu perfil concret d'espectador i situar-lo en relació a

la seva posició social i política. L'autor aposta per redissenar un art de l'espectador del nostre temps amb l'ajuda de l'art contemporani que és l'àmbit des del qual s'ha proposat un nou lloc per a l'espectador a l'esfera pública.

[Christian Ruby](#) [5] és Doctor en Filosofia, autor de nombroses obres, col·laborador en nombroses associacions i publicacions periòdiques i redactor en cap del blog [Le Spectateur européen](#) [6].

Podeu consultar aquests llibres al [Centre d'Informació i Documentació](#) [7]

[Inicia sessió](#) [8] o [registra't](#) [9] per enviar comentaris

Tags: història

Tags: participació

Tags: França

Tags: públic

- [10]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2013/10/18/la-figura-de-l%E2%80%99espectador-segons-christian-ruby>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] http://cercles.vtlseurope.com/search/query?match_1=PHRASE&field_1=a&term_1=Ruby,+Christian+&theme=CERC

[3] <http://cercles.vtlseurope.com:8098/lib/item?id=chamo:10906&theme=CERC>

[4] <http://cercles.vtlseurope.com:8098/lib/item?id=chamo:10905&theme=CERC>

[5] http://fr.wikipedia.org/wiki/Christian_Ruby

[6] <http://european-spectator.blogspot.com.es/2006/01/le-spectateur-europen.html>

[7] <http://cercles.diba.cat>

[8] <http://interaccio.diba.cat/>

[9] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[10] <https://interaccio.diba.cat/node/4364>